

ביאור קדוש של החתם סופר בדרך עבודה

"לא תבערו אש" ההתלהבות "ביום השבת" אלא הדליקו בששת ימי החול שיבער בשבת!

הקדמה ראשונה ממשנתו הטהורה של ה"נועם אלימלך" (ריש פרשת ויגש), כי בימות החול עבודת איש ישראל היא בבחינת עבודה מיראה, ואילו בשבת קודש העבודה היא מאהבה, אלא שגם בימות החול צריך להזכיר את יום השבת, כדי להמשיך ולכלול בתוך העבודה מיראה של ימות החול את העבודה של שבת שהיא בבחינת אהבה, ובלשון קדשו:

"ונראה כי השבת הוא רק אהבה, והאדם צריך לקשר ימי החול בשבת כי ימי החול הם יראה, וכתבנו שהיראה צריכה להיות מתוך אהבה, ולכן מטעם זה אנו מונים ימי החול על ידי השבת, היום יום ראשון בשבת, וכן כל יום ויום, כדי לקשר השבת בימי החול, שגם בימי החול יהיה אהבה ויהיה יראה מתוך אהבה, וכשהיראה היא מתוך אהבה אזי גם ימי החול נקראים שבת, כי הם גם כן מדרגות אהבה, אבל אינם כמו השבת עצמו, כי השבת הוא רק אהבה לבד, אבל ימי החול הם יראה מחמת אהבה".

יסוד זה חוזר ונשנה בכתבי תלמידו הרה"ק החוזה מלובלין זי"ע בספר "דברי אמת" (פרשת יתרו), שביאר הפסוק (שמות לד כא): "ששת ימים תעבוד וביום השביעי תשבות", על פי מה שתקנו לומר בברכת "חונן הדעת" במוצאי שבת: "אבינו מלכנו החל עלינו הימים הבאים לקראתנו לשלום, חשוכים מכל חטא ומנוקים מכל עון ומדובקים ביראתך".

מבואר מזה כי העבודה בששת ימות החול היא בבחינת יראה, אמנם העבודה בשבת היא בבחינת אהבה. וזהו פירוש הכתוב: "ששת ימים תעבוד", היינו עבודה מיראה, כי "תעבוד" הוא מלשון עבדות, והעבד עובד את אדונו מיראה, ככתוב (מלאכי א ו): "ואם אדונים אני איה מוראי". אולם "וביום השביעי תשבות", שתשבות מעבודה מיראה ותעבוד את ה' באהבה.

ויש להעיר כי מצינו מקור ברור ליסוד זה של ה"נועם אלימלך" והחוזה מלובלין בתיקוני זוהר (תיקון לו עח): "דחילו בשית יומין דחול איש אמו ואביו תיראו, רחימו בשבת כבד את אביך ואת אמך". פירוש: "יראה בששת ימות החול [בבחינת] איש אמו ואביו תיראו, אהבה בשבת [בבחינת] כבד את אביך ואת אמך".

יומתק להבין בזה מה שהביא ה"בני יששכר" (שבתות מאמר א אות ט) רמז נאה בשם מחותנו הרה"ק מהרצ"ה מזידיטשוב זי"ע, אשר מבוסס על הפסוק (דברים ו א): "ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך". וביאר בדברי קדשו: אהב"ה בכל לבבך, אהב"ה בכל נפשך, אהב"ה בכל מאדך, בגימטריא שב"ת. ולפי האמור הביאור בזה כי בשבת העבודה היא בבחינת אהבה.

פונים למול האמצעי - הפתילות שבהן, וכן שלשה המערכיים ראשי הפתילות למול האמצעי".

וביאר הענין על פי המבואר במדרש (ילקוט שמעוני): "למה שבעה נרות... כנגד שבעת ימי בראשית". לפי זה יש לומר כי גוף המנורה שבו נמצא הנר האמצעי הוא כנגד יום השבת, ואילו ששת הקנים היוצאים מגוף המנורה ונאחזים בו, הם כנגד ששת ימי המעשה המקבלים חיותם מיום השבת, וזהו הענין שצוה הקב"ה להדליק את ששה קני המנורה אל מול פני המנורה, לרמז שכל הימים מקבלים קדושתם וחיותם מיום השבת, כמבואר בזוהר הקדוש (פרשת יתרו פח): "כל ברכאן דלעילא ותתא ביומא שביעאה תליין" עכדה"ק.

אמנם לכאורה יש להעיר בזה, כי מדקדק לשון הכתוב: "אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות", משמע שהכוונה בזה שכל ששת הנרות מאירים מאורם אל מול פני גוף המנורה שהוא האמצעי, הנה כי כן איך מפרש ה"אבני נזר" שהכוונה בזה להיפך, שהם מקבלים את אורם וחיותם מיום השבת.

אך כאשר נצרף ביאור ה"חתם סופר" באזהרת הכתוב: "לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת", שלא נתחיל להדליק אש ההתלהבות בשבת רק נתחיל להדליקה בששת ימי החול, כדי שבבוא השבת כבר תהא השלהבת עולה מאליה, מבואר היטב פירוש הכתוב: "אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות", שצריך להטות את הנרות של ששת קני המנורה שהם כנגד ששת ימי החול, כדי שיאירו מאור התורה והמצוות שאנו עוסקים בהם אל הנר האמצעי שהוא כנגד יום השבת, ובזכות זה נזכה שיאיר השבת מאורו אל ששת ימות החול המקבלים חיותם ממנו.

מעתה יאיר לנו להבין מה שאמר הכתוב: "בהעלותך את הנרות", ומפרש רש"י: "שצריך להדליק עד שתהא שלהבת עולה מאליה", כלומר שצריך להדליק אור התורה בששת ימי החול, כדי שבשבת תהא השלהבת עולה מאליה, ומפרש הכתוב איך לעשות דבר זה: "אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות", שיכוון להדליק כל ששת קני המנורה אל מול פני המנורה, כדי שששת ימי המעשה יאירו את יום השבת באור התורה והמצוות.

בימות החול עבודה מיראה בשבת קודש עבודה מאהבה

בדרך זו במסילה נעלה לבאר ביתר שאת לשון קדשו של ה"חתם סופר", בביאור הפסוק: "לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת", שצריך להדליק את אש התורה והמצוות בששת ימי המעשה: "עד שבהגיע תור שבת קודש תהיה שלהבת עולה מאליה רשפיה רשפיה רשפיה אש שלהבת יה", על פי כמה הקדמות יקרות מפז ומפנינים ממאורי עולם.

ולפי ה"חתם סופר" למדנו ביאור מצוה זו בדרך עבודה: "זכור את יום השבת לקדשו", שזכור לקדש את השבת בששת ימי המעשה, ומפרש ואומר מהות ההכנה: "ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך", שתעשה מלאכתך להדליק אש ההתלהבות על ידי עסק התורה והמצוות, "וביום השביעי שבת לה' אלקיך", כדי שבשבת תעלה אש ההתלהבות מעצמה, "לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך" וגו'. ועל זה רמזו חכמינו ז"ל (ע"ז ג): "מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת, מי שלא טרח בערב שבת מהיכן יאכל בשבת".

ויש לרמז ענין זה בדברי הפייטן האלקי רבי שלמה אלקבץ זי"ע (ליל שבת לכה דודי): "לקראת שבת לכו ונלכה, כי היא מקור הברכה, מראש מקדם נסוכה, סוף מעשה במחשבה תחילה". פירושו: "לקראת שבת לכו ונלכה", כלומר שנכין ונדליק את אור התורה והמצוות בששת ימי החול כדי שיאירו בשבת, "כי היא מקור הברכה".

"מראש מקדם נסוכה", קדושת אור השבת נסוכה לפי ערך הכנת אש ההתלהבות בששת ימי המעשה שקדמו לשבת, והנה כל אחד מששת ימי החול כלול מכ"ד שעות וביחד הם קד"ם שעות, נמצא כי השבת נסוכה באור שכבר נדלק "מראש מקדם" - בששת ימי המעשה שיש בהם קד"ם שעות, "סוף מעשה", השבת שהוא סוף מעשה בראשית, צריך להאיר אותה "במחשבה תחילה", בששת ימי החול.

"צריך להדליק עד שתהא שלהבת עולה מאליה"

חשבותי דרכי ואשיבה רגלי לדקדק בדברי ה"חתם סופר" שכתב בלשון קדשו: "כי מהראוי שבכל השבוע תהיה אש האהבה ודביקות בה' בוער בלבו... עד שבהגיע תור שבת קודש תהיה שלהבת עולה מאליה רשפיה רשפיה רשפיה אש שלהבת יה", כי על פי דבריו הקדושים יומתק להבין מצות הדלקת הנרות בפרשת בהעלותך (במדבר ח א):

"וידבר ה' אל משה לאמר, דבר אל אהרן ואמרת אליו בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות". ופירש רש"י: "בהעלותך, על שם שהלהב עולה כתוב בהדלקתך לשון עליה, שצריך להדליק עד שתהא שלהבת עולה מאליה". וצריך להבין מהו הענין שצריך להדליק דוקא באופן זה: "עד שתהא שלהבת עולה מאליה".

ויש לבאר הענין בזה על פי מה שהביא ה"שם משמואל" (פרשת בהעלותך שנת תרע"ה דף קפח) בשם אביו הגה"ק בעל "אבני נזר" זי"ע, לבאר מה שצוה הקב"ה להדליק המנורה דוקא בדרך זו: "אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות", ופירש רש"י: "אל מול פני המנורה, אל מול נר האמצעי שאינו בקנים אלא בגוף של מנורה, יאירו שבעת הנרות, ששה שעל ששת הקנים, שלשה המזרחיים

בפרשתנו פרשת ויקהל (שמות לה א): "ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם, אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם, ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קודש שבת שבתון לה', כל העושה בו מלאכה יומת, לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת".

וצריך ביאור הלא ישנן ל"ט מלאכות שאסור לעשותן בשבת, כמו ששינו במשנה (שבת עג): "אבות מלאכות ארבעים חסר אחת", מדוע אם כן בחר הקב"ה להזכיר דוקא איסור מלאכת הבערת האש. [ובאמת כבר הרגישו בכך חכמינו ז"ל בגמרא (שבת ע. כפי שמביא רש"י בפירושו: "לא תבערו אש, יש מרבותינו אומרים הבערה ללאו יצאת, ויש אומרים לחלק יצאת", אולם עדיין ראוי לבאר ענין זה גם בדרך מחשבה].

"בהגיע תור שבת קודש תהיה שלהבת עולה מאליה"

פתח דברינו יאיר לבאר כל זה, על פי מה שכתב רבינו ה"חתם סופר" (דף קנא: ד"ה לא תבערו) לפרש פסוק זה בדרך עבודה, והנה הדברים בלשון קדשו:

"לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת, כי מהראוי שבכל השבוע תהיה אש האהבה ודביקות בה' בוער בלבו, על ידי המצאת חוץ [כלומר על ידי פעולה מבחוץ שהיא] עסק התורה ועבודת ה', עד שבהגיע תור שבת קודש תהיה שלהבת עולה מאליה רשפיה רשפיה רשפיה אש שלהבת יה".

ועל זאת המלאכה מלאכת הקודש צוה פה שנעשה ששת ימים, באופן שיום השביעי יהיה קדוש מאליו, ולא שנפנה כל השבוע איש לזרמו וזיתו, ונצטרך ביום השבת לתחילת ההבערה, ללבט ניצוץ אש בגחלים עוממות, וזה לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת".

כאשר נתבונן בדבריו נראה שהוא מפרש: "ששת ימים תעשה מלאכה", מלאכת הקודש להדליק אש הדביקות על ידי עסק התורה ועבודת ה': "וביום השביעי יהיה לכם קודש שבת שבתון לה'", כדי שבשבת תעלה אש ההתלהבות מאליה, "כל העושה בו מלאכה" בשבת "יומת", ומפרש הכתוב על איזה מלאכה מדובר כאן: "לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת", שלא תתחילו להבעיר את אש ההתלהבות בשבת אלא בששת ימי החול.

"זכור את יום השבת לקדשו"

על פי דברי ה"חתם סופר" יאיר להבין המצות עשה (שמות כ ח): "זכור את יום השבת לקדשו", ופירש הרמב"ן בשם המכילתא שהיא מצות עשה, להזכיר את יום השבת בכל אחד מששת ימי החול: "ועל דרך הפשט אמרו, שהיא מצוה שזכור תמיד בכל יום את השבת, שלא נשכחה ולא יתחלף לנו בשאר הימים".

העיקר לעבוד על יראה מדת אהבה תבוא ממילא

והנה בענין יראה ואהבה מצוינו יסוד גדול בעבודת ה', שהביא ב"אורח לחיים" (פרשת בראשית בדיבור הב') בשם המגיד הקדוש הרבי ר' דוב בער ממעזריטש זי"ע, על מה שמבואר בתיקוני זוהר (תיקוני כה): "אורייתא בלא דחילו ורחימו לא פרכת לעילא". ועוד (שם): "תורה ומצוה בלא דחילו ורחימו לא יכילת לסלקא ולמיקם קדם יי". כלומר עסק התורה וקיום המצוות בלי יראה ואהבה אינן יכולות לעלות למעלה.

מגלה לנו המגיד ממעזריטש זי"ע, כי אדם צריך להשתדל בעיקר כדי להשיג יראת ה', ועל ידי זה יזכה לאהבת ה' בבחינת מתנה מלמעלה, והענין הוא על פי המבואר בכתבים כי יראה היא בבחינת "אשה" ככתוב (משלי לא ל): "אשה יראת ה' היא תתהלל", ואילו אהבה היא בבחינת "איש". והרי מבואר בגמרא (קידושין ב:): "דרכו של איש לחזור על אשה", נמצא כי אם ישיג יראת ה' שהיא בבחינת אשה, יזכה מן השמים גם לבחינת אהבה כי דרכו של איש לחזור על אשה עכדה"ק.

יומתק לבאר בזה מה שהביא המקובל האלקי רבי שמשון מאוסטרופאלי זי"ע ב"לקוטי שושנים" (ד"ה איתא בלמודי האר"י ז"ל) בשם ספר למודי האר"י ז"ל בלשון קדשו: "יראה אהבה בקדושה, והנה בקשר אחד תמצאנו". ומבאר רבי שמשון הכוונה במה שאמר: "והנה בקשר אחד תמצאנו", פירוש בצירוף אחד כזה:

יר	אה
אה	בה

והנה כאשר נתבונן נראה כי שתי תיבות ירא"ה אהב"ה, כאשר נעמידם זה למטה מזה, הם נקראים לרוחב מימין לשמאל וגם לאורך מלמעלה למטה, כי ב' אותיות ראשונות של ירא"ה - י"ר, בצירוף ב' אותיות ראשונות של אהב"ה - א"ה, הם אותיות ירא"ה, וכן ב' אותיות אחרונות של ירא"ה - א"ה, בצירוף ב' אותיות אחרונות של אהב"ה - ב"ה, הם אותיות אהב"ה. הנה כי כן זהו ביאור דברי האר"י ז"ל: "והנה בקשר אחד תמצאנו" עכדה"ק.

ולפי דברי המגיד ממעזריטש זי"ע יש לבאר הרמז בענין שתי תיבות ירא"ה אהב"ה, כי רק אם מקדימים תיבת ירא"ה לתיבת אהב"ה, אפשר לקרוא אותם מימין לשמאל וגם מלמעלה למטה, אבל אם מקדימים תיבות אהב"ה לתיבת ירא"ה אין הם נקראים מלמעלה למטה, כדי ללמדנו שהאדם צריך להקדים להשתדל להשיג מדת יראה, ועל ידי זה יזכה ממילא מן השמים למדת אהבה, אבל אם יקדים אהבה לא יוכל להשיג יראה, כי גם האהבה שלו לה' איננה אהבה אמיתית.

"רשפי אש" בעלי יראה "שלהבת יי" בעלי אהבה

נקדים עוד מה שכתב הגר"א בפירושו על שיר השירים לפרש הפסוק (שם ח ו): "כי עזה כמות אהבה קשה כשאל קנאה, רשפיה רשפי אש שלהבת יי", ומפרש הגר"א בלשון קדשו: "רשפיה רשפי אש, הם הבעלי יראה, שלהבת יי, הם הבעלי אהבה". מבואר מזה כי "אש" היא בחינת יראה, ואילו "שלהבת" היא בחינת אהבה המתפשטת כשלהבת.

ויש לפרש בזה דברי הנביא (עובדיה א יח): "והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה", כי "בית יעקב" שהם פשוטי העם המכונים יעקב ולא ישראל, עבודתם היא ביראה שהיא בבחינת "אש", ואילו "בית יוסף" שהם בני עליה ההולכים בדרכו של יוסף צדיק יסוד עולם, עובדים את ה' באהבה שהיא בבחינת "שלהבת".

ולפי דברי המגיד ממעזריטש כי בעיקר צריך לעמוד על היראה ועל ידי זה יזכה באהבה במתנה, יש לומר כי לזה נתכוון החכם מכל אדם בשיר שכולו קודש: "רשפיה רשפי אש", אם איש ישראל מתייגע להשיג יראת ה' שהיא בבחינת "אש", כי אז הוא זוכה לאהבת ה' שהיא בבחינת "שלהבת יי" העולה מאליה.

ומה מאד מאירים לפי זה דברי הגה"ק בעל התניא ב"לקוטי אמרים" (פרק מג) שכתב בענין זה בלשון קדשו:

"אהבה רבה היא אהבה בתענוגים, והיא שלהבת העולה מאליה ובאה מלמעלה, בבחינת מתנה למי שהוא שלם ביראה, כנודע על מאמר רבותינו ז"ל דרכו של איש לחזור אחר אשה, שאהבה נקראת איש וזכר, כמו שכתוב (תהלים צח ג) זכר חסדו, ואשה יראת ה' כנודע (משלי לא ל), וכלי קדימת היראה אי אפשר להגיע לאהבה רבה זו".

הרי שכלל בדברי קדשו את דברי מורו ורבו המגיד ממעזריטש זי"ע, כי רק מי שמתייגע והוא שלם ביראה הרי הוא זוכה לבחינת: "אהבה רבה היא אהבה בתענוגים, והיא שלהבת העולה מאליה ובאה מלמעלה, בבחינת מתנה למי שהוא שלם ביראה". ולפי האמור זהו פירוש הכתוב: "רשפיה רשפי אש", אם נשלמים במדת יראה שהיא אש, כי אז "שלהבת יי" זוכים גם לאהבה שהיא בבחינת שלהבת.

הנה כי כן יאיר עינינו וישמח לבינו להבין ביתר עמקות, מה שכתב ה"חתם סופר" לפרש הפסוק: "לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת", שצריך להדליק את אש התורה והמצוות בששת ימי המעשה: "עד שבהגיע תור שבת קודש תהיה שלהבת עולה מאליה רשפיה רשפי אש שלהבת יי".

ולפי האמור הביאור בזה שהכתוב מזהיר את ישראל: "לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת", שלא תתחילו להבעיר "אש" שהיא מדת יראה בשבת, אלא תעשו כן בששת ימי המעשה שאז העבודה היא בבחינת יראה, כדברי החוזה מלובלין זי"ע שעל כך אנו מתפללים במוצאי שבת: "אבינו מלכנו החל עלינו הימים הבאים לקראתנו לשלום, חשוכים מכל חטא ומנוקים מכל עון ומדובקים ביראתך".

ועל כך מוסיף ה"חתם סופר" לומר: "עד שבהגיע תור שבת קודש תהיה שלהבת עולה מאליה, רשפיה רשפי אש שלהבת יי", דקדק להזכיר בלשון קדשו כי בשבת קודש: "תהיה שלהבת עולה מאליה, רשפיה רשפי אש שלהבת יי", לרמז כי על ידי עבודה זו של יראה בששת ימי המעשה, נזכה בשבת שתהא השלהבת עולה מאליה בבחינת אהבה, לכן סיים בפסוק שנאמר בשיר השירים: "רשפיה רשפי אש שלהבת יי", אשר כפי שלמדנו הביאור על כך על פי דברי הגר"א: "רשפיה רשפי אש", הוא בחינת יראה בימות החול, "שלהבת יי" היא בבחינת אהבה בשבת קודש.

טעם חדש על הדלקת הנר בערב שבת ובמוצאי שבת

ועתה בא וראה כי על פי דברי ה"חתם סופר", יפתח לנו פתח להשתעשע בשעשועים של תורה, לתת טעם לשבח על

מה שתיקנו חכמינו ז"ל להדליק את הנר לפני כניסת השבת, וכן על מה שתיקנו להדליק את הנר במוצאי שבת. נקדים מה שכתב המחבר בענין הדלקת הנרות ערב שבת (או"ח סימן רסג סעיף א): "יאה זהיר לעשות נר יפה, ויש מכוונים לעשות ב' פתילות, אחד כנגד זכור ואחד כנגד שמור".

וכתב על זה ה"בית יוסף" בשם הכל בו (סימן כ"ד ד"ה ובשבת): "ובתנחומא מצאתי כל מיילי דשבת כפול, שני כבשים, מזמור שיר ליום השבת, לחם משנה, זכור ושמור. ונראה שהמנהג על זה להדליק שני נרות". אמנם עדיין צריך ביאור מהו הענין שכל הדברים בשבת הם כפולים.

ויש לומר הביאור בזה על פי מה שכתב הרמב"ן (שמות כ ח) כי "זכור" הוא מצות עשה שהיא אהבה, ואילו "שמור" הוא לא תעשה בבחינת יראה, ובלשון קדשו: "כי מדת זכור רמזו במצות עשה, והוא היוצא ממדת האהבה והוא למדת הרחמים, כי העושה מצות אדוניו אהוב לו ואדוניו מרחם עליו, ומדת שמור במצות לא תעשה, והוא למדת הדין ויוצא ממדת היראה, כי הנשמר מעשות דבר הרע בעיני אדוניו ירא אותו".

מעתה לפי מה שנתבאר כי העבודה בימי החול היא להדליק אש היראה, ועל ידי זה אנו זוכים בשבת במתנה לעבוד את ה' בשלהבת האהבה, נמצא כי בשבת מתחברות יחד שתי הבחינות של היראה והאהבה, על כן כל הדברים בשבת הם כפול לרמז על התחברות היראה והאהבה, וזהו שהזכיר אחד מהדברים הכפולים: "זכור ושמור", שהם כנגד האהבה והיראה.

הנה כי כן הרווחנו להבין מה שתיקנו חכמינו ז"ל, בנקודת הזמן שבין סיום ששת ימי המעשה לכניסת השבת, להדליק שתי נרות אחד כנגד זכור ואחד כנגד שמור, כדי לקשר את אש היראה שהבערנו בששת ימות החול, עם שלהבת אהבה שאנו רוצים לזכות בשבת במתנה, ועל ידי זה יתחברו ויאירו בשבת שתי הנרות יראה ואהבה.

על פי האמור נשכיל להבין גם המנהג שהביא השל"ה הקדוש בענין הדלקת הנרות בערב שבת (מסכת שבת תורה אור אות צג ד"ה סוד): "וראיתי מדקדקים מדליקין על פי הסוד שבע נרות, ונכון הוא כי אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות". וה"באר היטב" (או"ח סימן רסג ס"ב) כתב: "ונוהגין להדליק ז' נרות כנגד ז' ימי השבוע וכן כתב האר"י ז"ל". וכן הוא מנהג רבותינו הקדושים מבעלזא זי"ע. ולפי האמור הביאור בזה לפי מה שנתבאר לעיל, כי ששת קני המנורה הם רמז לששת ימי המעשה, המאירים את אש היראה אל מול פני המנורה שהוא כנגד שבת, כדי שתהא השלהבת של שבת עולה מאליה.

בדרך זו יומתק לבינו גם מה שתיקנו חכמינו ז"ל לברך על הנר במוצאי שבת, ובשלחן ערוך (או"ח סימן רצח סעיף א): "מצוה מן המובחר לברך על אבוקה... הגה ונר שיש לו שתי פתילות מיקרי אבוקה (אגודה)". ומקור הדבר בגמרא (פסחים קג): "אבוקה להבדלה מצוה מן המבחר".

ולפי האמור הביאור בזה, כי אחרי שזכינו בשבת ששלהבת האהבה עלתה מאליה בזכות היראה, אנו רוצים להמשיך ביציאת השבת אור השלהבת מקדושת השבת, לקראת ששת ימי המעשה הבאים לקראתנו לשלום, כדי שיהיה לנו כח להבעיר מחדש את אש היראה לקראת השבת הבא, לכן מצוה מן המובחר להדליק אבוקה שהיא גדולה מן האש, ושתי נרות המחוברות יחד הם בבחינת אבוקה, כדי לרמז על התחברות אש היראה ושלהבת האהבה שעלו בשבת, ואנו ממשיכים מהם אור חדש לששת ימי המעשה.

חתם סופר: "מהראוי שבכל השבוע תהיה אש האהבה בוער בלבו על ידי עסק התורה ועבודת ה',

עד שבהגיע תור שבת קודש תהיה שלהבת עולה מאליה"

נועם אלימלך והחווה

מלובלין: בימות החול

העבודה היא מיראה, ובשבת

הקודש העבודה היא מאהבה

המגיד ממעזריטש זי"ע:

עיקר ההשתדלות צריך

להיות על יראה ועל ידי זה

יזכה לאהבת ה' במתנה

הגר"א מוילנא זי"ע:

"רשפיה רשפי אש",

הם הבעלי יראה, "שלהבת

יי", הם הבעלי אהבה

"לא תבערו אש" היראה

"ביום השבת" כי אם בששת

ימות החול, כדי שתהא

שלהבת האהבה עולה

מאליה בשבת

טעם חדש על הדלקת ב'

נרות לשבת כנגד זכור

ושמור, לקשר אש היראה

של ימות החול עם שלהבת

האהבה של שבת

במוצאי שבת מדליקים

אבוקה של ב' נרות כדי

להמשיך שלהבת היראה

והאהבה של שבת לששת

ימות החול